

זכרון תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

י"ל ע"י חבורת האברכים שעי" מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן רביה"ק צוקללה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
ארץ ישראל - ארה"ב - לונדון

פרשת בהר
י"א תשע"א
גיליון תקט"ז

זמני כניסת ויציאת השבת

ר"ת	מוצ"ש	הדה"נ	בני ברק
8:43	8:11	7:07	
8:45	8:08	6:52	ירושלים
9:17	9:05	7:46	באר פארק

דברי תורה

ממורינו הגה"צ אב"ד
דקהילתנו שליט"א

וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית הן לא נזרע ולא נאסף את תבואתנו (כה, כ)
י"ל עפ"י מ"ש בחתם סופר עה"פ וכהן כי יקנה נפש קנין כספו הוא יאכל בו ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו, רצ"ל כי יקנה נפש קנין כספו בחשק ואהבה רבה לשון נכסוף נכספתי, אזי מרוב חשקו ותאוותו לעבודת ד' די לו בקב חרובין מער"ש לער"ש ושכרו שמור לזרעו אחריו, וזהו הוא יאכל בו פי בהחשק וכסף הנזכר ממנו יאכל ויחיה, ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו וזכותו שהוא מוריד שפע, עכ"ל. הרי לך שהצדיקים מאכלם מיומנם וכל חיותם הוא מהכסופים והתשוקה של תורה ומצוות ועבודת ד',

וכפי שמוספר על הרה"ק מברדיטשוב זיע"א שבמוצאי יוה"כ אמר שרעב הוא, וחשבו שכוונתו על רעבון גופו שרעב הוא למאכל אחרי הצום והביאו לו מאכל לאכול, והוא בשל חורו ואומר רעב אני, עד שהבינו שאין הוא רעב למאכל גשמי וכי כוונתו לרעבון נשמתו ורעב הוא למזון רוחני, והביאו לו מס' סוכה, וכשסיים המס' אז נרגע ושקט רעבונו וצימאונו, וכן מובא על הרה"ק בעל "אהבת ישראל" מויוניץ זיע"א שאחר התפילה ביו"ט נענה ואמר שאת החציו לכם כבר קיים בתפילה, ועתה הולך הוא לקיים החציו לד' בסעודה, שהתענוג של התפילה היתה לו במקום מאכל. ואחד מהצדיקים [כמדומה שהיה היה הרה"ק רמ"ל מסאסוב זיע"א] שהיה גבוה וחסון בגופו ובעל משקל, אמר שמהברכה שמברך בכל יום שלא עשני גוי נתוסף לו על משקלו מרוב תענוג שיש לו מכך, וכן ביאר הרה"ק בעל "אמרי חיים" מויוניץ זיע"א בשם צדיקים עה"פ אכלוהו היום שהכוונה שיאכלו את עצמותו של יום השבת, היום לא תמצאוהו בשדה פי יום כזה לא מוצאים בשדה,

הרי לך שהצדיקים מואכלם היה לחם אבריים מס' סוכה וברכת שלא עשני גוי יום השבת וכדו וכמ"ש בחתם סופר הג"ל, ועפ"י י"ל הכוונה וכי תאמרו מה נאכל הן לא נזרע וגו', פי שיאמרו בניחותא מה נאכל - אכילתנו תהיה - הן לא נזרע ולא נאסף, היינו שקיים המצווה שנצטוונו שלא לזרוע ולא לאסוף זאת תהיה מאכלנו, וזהו הלשון "הן" שהוא לשון חרוב, שאת קיום מצות לא נזרע ולא נאסף את זה נאכל, ואמרה תורה וצוית את ברכתי לכם בשנה השישית, י"ל הרמז בזה למידת היסוד שהיא המידה השישית, וכידוע שהיסוד היא המשפיע למלכות וכן שנת השמיטה שהיא נקראת שבת היא בחינת מלכות, ולכן השנה השישית כנגד יסוד היא המכונה לשנת השמיטה כנגד מלכות, וע"י הצדיק יסוד תבואת השפעה הזאת, ועשת את התבואה שבזכות הצדיק יסוד הלב שהמאכל שלחם היא המצוות ודי להם בקב חרובין, בזכותם יהיה נידונים לטובה על התבואה והיו ניזונים כל העולם בזכותם ויבוא השפע לכל ישראל.

שיחת קודש

מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

מוצ"ש פ"ק פרשת בה"ב תש"ע - ארה"ב

טוב שעל זה הבטיחם השי"ת ואעלה אתכם מארץ עני לארץ וזבת חלב ודבש אלא שהוא עשוי לתועלת שיוכלו לקיים תומ"צ בלא טרדות אחרים של גשמיות (ולכן ס"ת וזבת חלב ודבש אוןון שבת כיום שבת מנוחה שניתנה לעסק התורה) ולכן גם כשנכנסו לארץ ישראל אז יש להם לזכור שהעיקר הוא עסק התורה והמצוות שעיקר קיומם באר"י ולא בחו"ל.

והש"כ כאן דבר אל בני ישראל אל תבואו אל הארץ שגם אז לא תמכרו עצמכם איש תחת גפנו ותאנתו ולא תתמכרו עצמכם ח"ו לארציות - הגשמיות שלעכ"מ אויף אלע שלעכ"טע גויים ושלא יהיה נראה מצבכם רח"ל כמו אלו אנשי הכפר והאדמה שמונחים כולם בתוך האדמה שהם יושנים עם אדמתם ועסוקים תמיד עמה וזהו כל מעיינם רח"ל, אלא אומרת התורה שיהיה ושביתה הארץ ושיהיה שמיטה דהיינו שמיטה מלשון השמטה - אוועקגעוורפן, היינו שמשליכים מעליהם את כל עבודת השדה ויתקיים בהם ושביתה דהיינו שיהיה להם מנוחה מהארץ וראשם יהיה לו מנוחה מהארץ וישליכו מעליהם עול עבודת האדמה ויעזבו המחשבות מהארץ ומהבלי העוה"ז והאדמה,

והגם שבאמת אמנם יהודי צריך שיהיה לו פרנסה וצריך שיהיה לו ממון וצריך אותם גם לעניני רוחניות כי גם לזה צריך כסף לשבת ויו"ט תפילין וטלית נאה וסוכה נאה ובכלל כדי ליתן צדקה וחסד צריכים הון רב, ולכן אפי' אם צריכים לעסק משהו עבו"ז אך עכו"ז מ"מ צריך שלא יהיה האיש הישראלי מונח בכל זה עד מעל לראשו ועיקר שיראה שלא יהיה עבד לגשמיות חלילה ולא יהיה שום סוג עבד ולא רק שלא יהיה עבד כנעני אלא אפי' עבד עברי גם לא יהיה, אלא יהיה רק עבד השי"ת שעבו"ז הוציאנו ה' מבית עבדים מארץ מצרים שנהיה עבדי ה' ולזה הכניסנו לאר"י להיות לכם לאלוקים שאפי' עניני לכם וגשמיות היו משועבדים לעבודת ה' ולכן יראה תמיד לשעבד עצמו לתורה ולרוחניות ולהיות כל עניני האדמה רק בחי' טפל שיהיו טפלים לעניני הרוחניות ורק עבור הנצרך לרוחניות יטפל בהאדמה שנתן לו ה'.

ולכן בא המכוון ושביתה הארץ כנ"ל שלא רק ישבית מנפשו הרדיפה אחר האדמה ועניני' אלא היא עסוק בגבוה מזה וירומם עצמו מהגשמיות אפי' שהוא נצרך גם להם ועל אף שיש לו גם צרכי וטרדת הפרנסה עכו"ז יהיה לו כמו שממשיך השי"ת בפסוק שבת לה' דהיינו שהתכלית היא שתלמיד חכם הוא תמיד בחי' שבת קודש כדאיתא בבוה"ק ת"ח בחי' שבת ולכן אומרת כאן התורה"ק שיבואו גם כל ישראל עמו תמיד לבחי' של שבת לה' שיהיו כולם בחי' כולו להשי"ת שלכן גם שבת היא לשון מנוחה שבה נחים ושוכחים מהגשמיות ומהעוה"ז ולא מתייגעים בהגשמיות ונחים מארציות ודברים במנוחה עם השי"ת ונמצאים גבוהים מהארציות, שזהו כאן שבת לה' שהתכלית מזה להגיע אליו ית"ש ולדביקות ושמחה ותענוג בהשי"ת שזהו המשך בעמ"ב

היינו שאם רוצים להיפטר מן היצה"ר שהוא הר אז העצה לזאת היא סיני שרומז לתורה"ק וכמש"כ במשנה אבות משה קיבל תורה מסיני שזהו גם דרך וסיוע להפטר מהיצה"ר כאמרם ז"ל שאומר השי"ת לישראל בניו בראתי יצה"ר בראתי לו תורה תבלין, ולכן מכות התורה יכולים להתגבר על היצה"ר ולהתפטר ממנו כליל, שזהו כאן בהר סיני כנ"ל שהעצה ליפטר מיצה"ר שדומה להר ע"י תורה שניתנה בסיני כנ"ל, ועוד בא להוסף ולרמוז ענין סיני כאן שהוא מורה על ענין של ענוה שהרי אי' בחו"ל שהוא היה מחויב עצמו בעת שבא השי"ת ליתן תורה לעמו ישראל לקטן ושלפ ובזמן שאמר ההרים סברו שהם ראויים שתנתן תורה"ק עליהם הוא הר סיני עמד בהשקט וענוה ולא דרש כמולם שתינתן תורה"ק עליו שהוא היה אוחז את עצמו בענוה ושלפלות רוח, וממילא אף כאן זהו הרמז בהר סיני שכנ"ל הפירוש שעל ידי תורה"ק שניתנה בסיני יפטר מהיצה"ר שדומה להר ולכן שוב העצה ע"י סיני שאיך תזכו לתורה"ק שהיא תבלין ליצה"ר ע"י סיני על ידי ענוה כנ"ל כי ע"י ענוה ושלפלות רוח יש להתורה קיום כאמרם ז"ל נמשלו דברי תורה למים מה מים טבעים שמניחים מקום גבוה והולכים למקום נמוך אף דברי תורה אינם מתקיימים אלא במי שדעתו שפלה והוא עניו ושלפ רוח ושלפ ברך, ומי שיש לו ענוה ושלפלות רוח והוא עסוק בהתמדת התורה אז דייקא יש לזה קיום לתורה"ק וממשיך ומביא על עצמו גם השראת השכינה שזהו גם בא ע"י ענוה כמש"כ לב נשבר ונדכא וכו' ואת דכא ושלפ רוח אשכון ולכן ממילא שע"י אלו הדברים יכולים להיפטר מן ההר - היצה"ר.

וממילא שזהו נמי הרמז בהר סיני שיהיה"ר דומה להר שהוא גאות והתרוממות ולכן העצה לזה ע"י סיני שהיה הר של ענוה ולא של גאות וזה זוכים ע"י תורה שניתנה בסיני שתורה לשמה מלבשתו ענוה וזהו הרמזים שאמר השי"ת למשה בהר סיני דייקא וכנ"ל.

ושוב מוסיפה תורה"ק עוד תיבה בהר סיני לאמר שתיבה זו לאמר באה להורות וללמד לנו דרך ה' איך נזכה לכל הג'ל' מה שכלול בתיבות בהר סיני ע"י לאמר דהיינו שכל אחד יאמר תמיד דברים אלו לחבירו וחבירו יאמר אותם לו ותמיד יחזקו איש את רעהו וכמש"כ איש את רעהו יעזרו ולאחזו יאמר חזק ולזכור תמיד שהעצה להיפטר מן היצה"ר היא תורה שנלמדת בענוה ובשלפלות רוח, ואחר שזוכים לשלפלות רוח וענוה שוב לא רדופים ורודפים אחר הגאות עצמם וממילא אחר כל זאת מדרוך אותנו השי"ת שוב איך לעלות במעלות הג'ל' ולילך בדרך הישר של תורה וענוה ע"י שממשיך ואומר דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבואו אל הארץ אשר אני נתן לכם ושביתה הארץ שבת לה' שהפירוש הוא שהשי"ת אומר למשה רבינו ע"ה דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבואו אל הארץ שבזמן שהם כל אחד מהם בפרטות נכנס לו לארץ ישראל ויושבים להם איש תחת גפנו ותחת תאנתו שבדאי שבשרשו ועיקרו הוא דבר

כאן התכלית להגיע לה: שזו היא תכליתנו בעולמינו ירחם המרחם עלי ועכ"ל, שיראו כל ישראל להגיע לבחי' תלמיד חכם שגם כל השבוע הוא בחי' שבת קודש שנהיה אנו גם בחי' ת"ח שנקרא שבת אף באמצע השבוע כי הוא דבוק לה: תמיד וכיון ששבת שמו דקודשא בריך הוא והוא דבוק בהש"ת תמיד, לכן הוא בחי' שבת תמיד אפי' באמצע השבוע ושבת כולו לה: ועיקר התכלית שיתרוממו ויהיו תמיד בחי' שבת קודש כדוגמת התלמיד חכם.

וממילא כמ"כ על זה הדרך יכולים גם להעמיס ולהסביר מענין לענין באותו ענין מה שכתוב (כז, לד): **אלה המצוות אשר צוה ה' את משה אל בני ישראל בהר סיני, שכדי שתבואו לקיים המצוות כתיקונם ובשלימות ג"כ עליכם לזכור את ענין היצ"ר שנקרא הר שהוא שורש המפריע לכל קיום המצוות, והעצה לזה הוא סיני עם תורה וענוה כנ"ל, ואמנם כאן הזהיר אותנו השי"ת בתוך"ק על ענוה ושפלות רוח אבל אין המכוון ח"ו שיחשוב היהודי על עצמו שאינו שווה ומועיל כלום ח"ו כי זה אינו אמת ומוזה גם יגיע ח"ו לעצבות, אלא יידע שכל יהודי חשוב אצל השי"ת כמש"כ ונפל ממנו רב ופי' רש"י אפי' יהודי יחידי חשוב לפני השי"ת רב ונפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא, אלא לא יתגאה כי הצלחתו מעם השי"ת ולא בכוחו הוא, ואלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו ולכן זה הענוה לא תביאנהו לעצבות ח"ו אלא לשמחה רבה שהוא חשוב לפני השי"ת ולכן יש להיזהר לא ליפול לעצבות אלא להיות חולך נאר מיט שמחה וממילא חזק חזק ונתחזק להתחזק כסדר בשמחה.**

ואז בא ההמשך וייתעורר און מיט די התחזקות דייקא במדבר סיני לומר שמצד אחד ישראל ירגישו בעצמם בבחי' מדבר שאין לו כלום ואינו עושה כלום ורק יהיו בענוה ושפלות רוח, אבל מאדך גיסא לכן התורה אינה מנוקדת שלכן יכולים לדרוש הקריא והכתוב וע"כ יכולים לפרש שאותיות מְדַבֵּר הוא נעשה לאותיות מְדַבֵּר שאפי' שמצד א' הם בענוה כמְדַבֵּר ריק עכ"ל מצד שני יתחזקו ויידעו כמה גדולה מעלתם ומה פועלים בשמים בני ישראל בכוח הבל פיהם כדכ' אל תראי תולעת יעקב מה תולעת כוחה בפה אף ישראל כוחם בפה, ובזוה"ק אי' מי זאת עולה מן המדבר כוח ומעלת ישראל הוא מן המדבר מכוח המדבר והדיבור שלהם שפועלים

שיחת קודש המשך מעמ' א'

למעלה בפיהם בתורה ותפילה שלהם, ולכן ע"י דיבורים של דיבורי תורה ותפילה שלהם שהם צריכים להיות מדברים בתורה ותפילה שזהו בחי' מדבר סיני מדבר לשון דיבור כנ"ל של תורה ותפילה מה גם שסיני זה תורה, וע"י תורה התפילה נשמעת כמש"כ באקדמות לשבועות וכן סיני זה תורה וענוה ושפלות רוח כנ"ל שזה פסוק אחרון בזה החומש אלה המצוות אשר צוה ה' את משה אל בני ישראל בהר סיני (שקאי אבל מש"כ כאן) עיד"ו יכולים לנעוץ סופה בתחילתה ולזכות למה שכתוב בתחילת זה החומש ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד שע"י תורה ותפילה מתוך ענוה ושפלות רוח שעיד"ו מבטלים היצ"ר שרמוזו סוף החומש עיד"ו יזכו לאהל מועד שכ' בתחילת החומש שיטלים עיד"ו לזכות להיות באוהל מועד ולזכות להשראת השכינה ולבחי' בית המקדש, וע"י יכולים אף לזכות לביהמ"ק השלישי שהוא גם כן כאהל מועד, דתורה עם ענוה ועם שפלות רוח יכולים לזכות על ידם לקירוב גאולה השלימה ובנין בית המקדש השלישי.

וממילא כמו שאנו מחברים סוף חומש ויקרא עם תחילתו כך יכולים לחבר זה עם תחילת חומש במדבר שנקרא תיכף אחריו ששם כתיב שני העניינים יחדיו וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד שזה בחי' סוף ויקרא בחי' מדבר סיני עם תחילתו בחי' אהל מועד כנ"ל שמסוגל לבנין ביהמ"ק כנ"ל ולכן ממשיכה תורה"ק שם וכן מלמדתנו התורה באחד לחודש השני בצאתם מארץ מצרים לאמור, ושם במצרים היו שרונים בטומאות הגדולות שרק שייכות, ומיד אח"כ כבר מגיעים למדריגות גבוהות כאלו, של בנין ביהמ"ק והשראת השכינה, וזהו התחזקות שאפי' שהיו פעם בארץ מצרים אך אם מתקרבים לבוכ"ע יכולים להגיע צו די העכסטע און די בעסטע, וללמדנו שאין יאוש בעולם כלל ואם משליכים את מצרים ושבים בתשובה ומתרוכמים להשי"ת יכולים מהרה להגיע למדריגות הגבוהות להשראת השכינה.

וכן זוכים למשכן שמרומז לכל יהודי שכל יהודי יכול בעצמו להיות משכן ואהל מועד אהל שכן באדם ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם בתוך כל אחד ואחד וזוכים לזה בהתחזקות עצומה שאפי' אם רח"ל אני נמוך מאוד עכ"ל צריך אני

לשמוח, שיכול לשוב בתשובה ומעשי"ט ועי"ז התשובה שיוצאים מהבלאטע של מצרים ירחם המרחם און מדראפעט זיך ארויס פון דעם חושך אוכה להגיע לכל המדריגות הגדולות ביותר ועי"ז לזכות למקדש השלישי ולגרעסטע מדריגות וזהו ע"י תורה ושפלות רוח שעל ידה יכולים לזכות לצאת מהגלות און גיכען במהרה.

נו, אנו נמצאים לא במרחק רב מחג יו"ט קודש שבועות. השי"ת יעזור שכולנו נפעל אלעם גוט וברור"ר יתקנו כולנו בתיקון השלם ויכינו לקבלת התורה ויעשה מאיתנו כלים ראויים לקבל תומ"צ בשלימות וברצון. ונוכה לשוב בתשובה באמת מאהבה וכולנו זאלן שטייגען בענוה ושפלות רוח ונהיה כולנו תלמידי חכמים בחי' שבת לה, ה' הוא הכל יכול וכוללם יחד ויה"ר שעד חג השבועות כולנו נוכה לקבל התורה ולעלות לרגל כי לה' המלוכה והוא כל יכול, און מגיט זיך נאר א דריי יכולים לזכות לבנין בית המקדש ותשועת ה' כהרף עין, און האבן געפולט אלעם גוט און שטייגען בכבוד חברים כיבוד ואהבת ישראל ואהבת התורה ואהבת ויראת ה', ונוכה לקיים נעשה ושמע בשמחה ושמירת קיום התומ"צ ואז יהא אב בחקתי תלכו - אם תעשו כל זאת ותהיו עסוקים בקיום כל המצוות הנ"ל ובכל הטוב הזה תזכו לנצח את כל העמלק ואז לא יחסר לכם כלום ותוכלו לזכות לכל הישועות כי כל העולם נברא בשביל התורה וישראל ובשביל התורה"ק ושומרי התורה ומצוות, השי"ת ירחם שכולנו זאלן שטייגען בקיום תומ"צ בהתמדת התורה וגמ"ח ומידות טובות מיט א גזונטע אידישע שמחה שטענדיג בטוב לבב מרוב כל, ונוכה תמיד לקיים רצון הבורא כדבעי, וישמח את כל ישראל בכל מקום שהם מיט א שמירה עליונה בכל מקום שהם, ויוציא את כל האידישע אסירים לחרות עולם אויף אייביג, שהוא הכל יכול ש-לב מלכים ושרים ביד ה', וירחם ויתן לכל ישראל רפואות, ישועות, שמחות וברכות שלימות, הגוף והנפש והבריאות השלימות בגו"ר, ופרנסה גדולה וקלה תהא ללא שום עגמת נפש וחיי בני מזונינו רוחי ואריכי בגו"ר, כביכול השי"ת ישמח את השכינה הק' ואת כל ישראל, ויתן ישועה שמחה ורפואה שלימה, כביכול ה' ישמח את השכינה הק' ואת כל ישראל, ויתן ישועה שמחה ורפואה שלימה אויף א זיסע אופן אויף אייביג.

בשעת דחקו ממש הנה גם הוא יבוא על שכרו משלם, אלא דהוא לא ייענה אלא בעת דחקו וצרתו והיינו כשיקרא אל ה' אז יענה, וזה שהביא המדרש אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטוהו, ה' פי מי החכם עניו בראשו יעשה בהשכל וימציא לעני קודם שעת דחקו אשרי לו ושכרו שימלטוהו ה' מיום רעה, פי קודם שיקרא ויבקש. (הצבי והצדק).

ועבדך ואמתך וגו' מאת הגויים וגו' תקנו עבד ואמה (כה, מד) התחיל בלשון יחיד, ואח"כ סיים תקנו בלשון רבים. וי"ל דהנה אמרו חז"ל בעירובין פ' הדר, בטעם שנכרי אוסר רשות בשבת, דגזרו רבנן שלא ידור ישראל יחידי עם עכו"ם שנחשד על שפיות דמים וגם שלא ילמד מבעשיו. וזה שאמר אם אתה יחידי אל תקנה, מטעם הנ"ל. רק תקנו אם אתם רבים ולא יחידי אז תקנו. (תפוחי חיים).

או דודו או בן דודו יגאלנו (כה, מט) יש לפרש בזה בדרך רמז דהנה איתא פלוגתא בגמרא (סנהדרין צח): לוי היה משיח חד אמר דוד בעצמו הוא וחד אמר בן דוד, וזה יש לומר שמרומז שני הדעות האלו בתורה כי כתיב דודו חסר והוא אותיות דוד, וזה יש לפרש או דודו היינו דוד בעצמו או בן דודו היינו בן דוד יגאלנו במהרה ביימנו אמן סלה. (דגל מחנה אפרים).

פסח שני
אין אומרים תחנון: כיום, כשכיתב מקדש אינו על מכונו, מציינים את יום י"ד באייר כיום שמחה ואין אומרים בתפילות "תחנון". וכן נוהגים לאכול מצה ביום זה. אך שלא כמו בפסח הראשון, מותר לאכול חמץ במשך כל היום. הגמלמוד מזה: כי תמיד אפשר לתקן: ענינו של פסח שני הוא שאין דבר אבוד, תמיד ניתן לתקן. אפילו מי שהיה טמא, מי שהיה בדרך החוקה, ואפילו אם הדבר נעשה "לבב", כלומר ברצונו - למרות זאת ניתן לתקן. (האדמו"ר רבי מ"מ מליובאוויטש זצ"ל)

וכי תמכרו ממכר לעמית או קנה מיד וכו' אל תנו איש את אחיו (כה, יד) קרוב לפשוטו יש לרמוז גם כן בדברי תורה או אומר לחבירו דברי תורה היינו שלומד עמו, הוא באזרה שאל תנו היינו כשאנו מסבירו כל הענין הנרצה אשר חלק לו השי"ת וישנו בכוח התלמיד לקבל וכן האזרה על הקונה היינו התלמיד שלא יונה את הרב, שאומר שמבין ואינו מבין. (אגרא דכלה)

הארץ לא תמכר לצמיתות (כה, כג)
הארץ היינו ארציות, ופי' לא זה דרך העבודה להרחיק את הארציות וגשמיות לצמיתות, דאי אפשר לעולם להתקיים בלא זה, כדאמרו חז"ל (יומא טז):, דחבשוהו ליצר הרע ובעו ביעתא בת יומא בכל ארץ ישראל ולא מצאו עיי"ש, רק כי זה כל האדם ללחום נגד היצר וגם לתקן את הארציות כידוע, וז"ש כי לי הארץ להקדיש הארציות לי לשמי. ובדרך צחות יש לומר דאמרו חז"ל הכל מודיע דבעצרת בעיני נמי לכס והוא על דרך ה"ל עילא יעצור לגמרי אלא ויתר מעט נגד הלכס, ובה יש לומר מתיני שהכהנים נכנסים לאכול בתרומתן כלומר על ידי אכילה בטהרה יגיעו לבחי' יחוד ה' שהוא קריאת שמע. (תפוחי חיים).

ואיש כי לא יהיה לו גואל וגו' (כה, כו) פי' רש"י גואל שיוכל לגאול. הדיוק שיוכל ולא שיש לו לגאול. הפירוש שיש לו אבל אינו יכול, שהיצר הרע אינו מניח לו לגאול, היינו קרובים עשירים אבל קמצנים, אזי בא לו הישועה מה' והשיגה ידו, ומצא כדי הוצאות החתונה והנדן וכל הצורך, ודי למבין. כמו דאיתא (ויקרא רבה לד) מלוה ה' חונן דל (משלי יט, ז), אמר הקב"ה עלי לשלם גמולו, עיי"ש. ולמה הדבר דומה, לעני שבא לבעל הבית לבקש נדבה, והבעל הבית הרוצה לזכות את בנו במצוה, אומר לו תלוה לי ותן לעני ואחזור לך ותר, והנה הבן החכם נותן תיכף ואחר כך מחזיר לו אביו כפליים, אבל

תורת אמת פנינים יקרים על הפרשה

התינוק הטיפש ירא להלות לאביו שמא לא יחזיר לו ואינו נותן לעני, הכי בשביל הטיפש הזה יעזוב האב את העני בפחי נפש, רק בודאי מה עושה האב, נותן לו הנדבה מכיסו, כי מה שצוה לבנו ליתן היה רק בשביל לזכות בזה את בנו ולא בשביל שחסר לו מעות.

וכן בצדקה, הקב"ה מבקש מבעל הבית שילוה לו ויחזור לו כפלים, והאם בשביל הטיפש הזה שירא יעזוב הקב"ה את העני בפחי נפש חס ושלום. (דברי ישראל)

וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו (כה, לה) יקשה כפל הענין דהיה די באמרו וכי ימוך אחיך מהו ומטה ידו עמך. ויש לומר דהנה רש"י פי' כאן ההחזקת בו אל תניחוהו שיירד ויפול ויחא קשה להקב"ה, ומשמע דעיקר המצוה הוא לתת לו לפני שיגיע שעת הדחק ממש, והנה הקב"ה משלם מדה כנגד מדה, ע"כ מי שנותן לעני קודם שיגיע שעת דחקו וירד ויפול, יהיה שכרו דעוד לפני שמבקש ישועת ה' יצילנהו ה' מיום רעה ונגע לא יקרב באהלו בבחינת טרם יקראו אני אענה, ואילו זה שלא נתן לעני אלא

הגה"ק רבי הלל מקאלמייא זי"ע בעל שירי משכיל ועוד
יומא דהילולא י' אייר (תרנ"א) [הל ב'ק]

שהדברים מתאימים לו, ייקח מהם לרוות את נפשו, לחיזוק בעבודת השי"ת.

דרשתו השאירה על כל הנוכחים רושם עז. או א ידעו בני העיר על נכון כי הנה ימים באים ושחר חוש מפציע בעיר, ומעתה תתנהל העיר על מבוטי התורה והיראה, וליהודים היתה אורה ושמחה.

במדרגותיו הרחיב רבינו את ישיבתו, ואף שבני העיר היו ברובם דלים במובן הגשמי, מכל מקום במובן הרוחני היו נלכבים והשתדלו בכל מאודם לקמץ מפתם, ולתמכו ולסמכו. מלבד השיעורים הקבועים אותם לימד רבינו לפני התלמידים בישיבתו, היה מוסר שיעורים גם לאנשי העיר. בכל שבת, כשעה ושעתיים לפני מנחה, היו בני העיר מתקבצים לבית הכנסת המרכזי בעיר, ורבינו היה דורש לפניהם מענייני הפרשה ומלמדם הלכות נחוצות, מוסר ואגדה. ואם כי היו בני העיר יראי ה' וחרדים אל דברו, אבל מחוסר ידיעה היו נכשלים רחיל בהלכות מפורשות. רבינו היה מוכיחם בדרכי נועם ומלמדם להועיל ומורה להם ללמוד בספרי מוסר, ומי שאין יד שכלו משגת, ילמד בספרי המוסר המתורגמים לשפה המדוברת, כ"מנורת המאור" וכדומה.

בהשפעת דבריו שיצאו מן הלב, התחוללה מהפיכה אריזה בקרב תושבי העיר, רבים מאוד נשתנו לטובה תכלית שינוי. רבים החלו לגדל זקנם ופאותיהם, להזיזה ולדקדק בשמירת שבת, והחלו לשלוח את בניהם לישיבות קדושות, במקום למלאכת כפיים. רבינו הצליח שם למעלה מן המשוער ביזכוי הרבים, הוא הרביץ תורה ויראה, העיל נפשות מורת שחת ורבים השיב מעוונתם. ואף אנשי העיר לעומתו העריכו את המרגלית היקרה שנפלה בחלקם, העריצוהו עד לאחת וענו אחריו מקודש מקודש.

אמנם היו בקרב ראשי ופרנסי העיר כאלו אשר רוח אחרת הייתה עמם, ולא ראו בעין יפה את התנהלותו של רבינו שהיה מופרש מענייני עלמא, ולא נטל חלק בשנים ושיגם. כי כאשר היו באים לפניו לדבר ולשוחח בענייני הכלל, היה רבינו פוטרם בקיצור נמרץ ובתכליתיות, כדרכו בקודש, ולא היה מאריך בשיחה. נוהג זה הפריע להם והם גילו בפניו את מורת רוחם על כך. אולם רבינו תנף לפניו לא יבוא, זמנו היה אצלו מדוד ומחושב ויקר מפרו, ולא נשא לבו להתפנות עמם לשיחות מרעיות ולדברים על מה בכך. הוא המשיך לעשות את שלו בעבודת הקודש, וזאת עניני הציבור שאינם נוגעים במישרין לערכי היהדות, שאיראש הקהילה בלא להתערב בהם.

פעם בא לבקר בהיכלו אחד מידידיו משכבר הימים שהיה רב ידוע בקהילה גדולה, רבינו קבלו בשמחה גלויה ובכבוד הראוי, והשתעשע עמו ארוכות במילי דשמעתא. אחר כך מכן נפנה אותו רב לשוחח בשיחת חלוין של תלמידי חכמים. כאן נקלע רבינו למיצר, כי כאמור לא סבל שום נדנדו של ביטול תורה, ומאידך לא רצה לפגוע בכבוד אותו רב תלמיד חכם. על כן פתח פיו בחכמה והמשיך משלו: כאשר מגיע לביקור אורח רם ונעלה שמחים עמו המארחים לאין שיעור, ובשעת פרידתו הם מעצרים מאוד כמובן. אמנם הם מתנחמים בכך שהוא יכול לשוב ולבקר בהזדמנות אחרת. אבל אם נפרדים בדרך כזה שיעדים בודדות ששוב לא יוכל לביקורו אוי העצר גדול מאוד... וכאן החווה רבינו על הארלווגין (-שעון, זייגער), כאומרי האורח החשוב, שהוא הזמן, נפרד מאתנו בכל רגע ורגע לכלי טוב. וקשה עלי צער פרידתו... האורח הדגול הבין את הרמז ונפרד מרבינו לחיים ולשלום.

עמוד עלותהון דישראל

כפי שהיה רבינו מוכתר בכתר תורה, בה כמדיה נתעטר רבינו גם בכתר תפילה. תפילתו הייתה במתינות כמונה מעוות, וכמנהג החסידים, בהתלהבות וקול נעימה, בשפיכת לב כמים, כאשר דמעותיו זולגות, ובגדיו שפוגים זיעה מהכוחות העצומים שהיה משקייע בתפילתו, באופן אשר נמש לב לב רואה ושומע. וסיפר חתנו בעל ילב העברי שפעם היה רבינו חולה במשך שמונה ימים מתפילה אחת אשר בה כמעט יצאה נפשו בדברו.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

על כס הרבנות במרגרעטין

בשנת תר"י נשלח אליו כתב רבנות מהעיר מארגרעטין, בו מבקשים חשובי בני העיר מרבינו לשאת את המשרה על שכמו, להתעסק בעטרת הרבנות ולכהן כרב ואב"ד בעירם. מי שפעל והשתדל בזה היה ידידו ואלוף נעוריו של רבינו, מגדולי תלמידי החת"ס זיע"א, הגאון הצדיק רבי אהרן צבי שוסבורג זצוק"ל בעל שו"ת מהרי"א, שנמנה על גדולי ועשרי העיר מרגרעטין ומנשוא הפנים שבה, תורה וגדולה התאחדו על שולחנה, וממנת מעמדו הרם היו דבריו נשמעים לכול. אמנם הוא עצמו ראו היה לאותה איצטלא, ובני העיר חפצו למנותו אלוף לראשם, אך הוא סירב לכך בכל תוקף, ופעל והשתדל להשפיע על תושבי העיר לקבל עליהם את רבינו כרב ואב"ד, כשחתימתו על כתב הרבנות מתנוססת ראשונה. גם לאחר שרבינו נתמנה לרב, דאג רבי אהרן צבי לבצר את מעמדו של רבינו בעיר, גם בכך שהיה משתתף בעצמו בדרשותיו של רבינו, ומצטופף ביה עם פשוטי העם לטעום מדברותיו, בזה היוה דוגמה לרבים וממנו ראו וכן עשו. ביום המיועד להופעתו של רבינו, לבשה העיר מרגרעטין חג. בני העיר יצאו לקראתו ברגשי גיל וחרווה. לקבל את פניו כראוי וכיאות לכבוד התורה. מיד עם

כניסתו לעיר הועיד רבינו את אפעתו לבית המדרש, שם נשא במשך שעות ארוכות מדרשות בדברים חוצבים להבות אש. כשהוא פותח בדברי הפסוק (במדבר כז, טז): "פקוד ה' אלוך הרוחות... ולא תהיה ערת ה' כצאן אשר אין להם רועה". ופירש רבינו, שישנם רועים, שאין כוונתם ברעיית הצאן כדי לדאוג לטובת הצאן, אלא כל מגמתם הרעית היא, לרעות את עצמם, ואילו לא צאן מרעייתם מניחים הם לחלוטין, ואינם דואגים לספק להם את צורכיהם. לכן ביקש משה רבינו מהימנא מאת הקב"ה, שלעדת ישראל לא יתמנה רועה כזה - ולא תהיה ערת ה' כצאן אשר אין להם רועה, כלומר אפילו שנמצא שם רועה אלא שהרועה לא מעיין בצורכיהם, זה נחשב כ"א"ה להם רועה". אלא בקשתו שטוחה, שהרועה שיתמנה לעדת ה' יהיה כל מגמתו לטובת עדתו.

רבינו האריך בדברי רדוש ואגדה ועורר את הציבור להתחזקת בכלל ענייני התורה והיהדות, והמשיך את עצמו, לאותו רוכל הסוחר בבגדים המזוה בעיריות ומציג לפני כל את מרכולתו הגרושה בסחורה מסוגים וגדלים שונים, וכל החפץ בוחר לו את מה שנתוץ לו ומתאים לפי מידתו, אף אני, אמר רבינו, מציג את סחורתי, וכל מי שמרגיש

כי טוב סחרה מכל סחרה גם כשנתיימו להם חמשת השנים שחמיו של רבינו הקצוב לו להיות סמוך על שולחנה, המשיך חמיו לתומכו סיבך תקופה ארוכה. עם הזמן, שהשנתה העלינה סיבכה כשחמיו לא היה מסוגל עוד להמשיך להחזיקו סמוך לשולחנה, התעוררו ידידיו ומעריציו להשתדל לפרנסתו. והיות שדמי הגדוניה שקיבל מחמיו, נאכלו כבר עד תום, כאשר את מרביתם פיזר נתן לאביונים, ובחלק מהם רכש לו ספרים רבים שהיו נחוצים לו ללימודו, ניסו ידידיו בתחילה, להציע לו לצאת ליריד, שם יקדש זמן מועט לעסוק במשא ומתן כל שהוא, ולבסס לו בכך מעמד פרנסה, כדי שיוכל בשאר הזמן להמשיך לשקוד על דלתי תורה ולזכות את הרבים. ואכן ארגנו לו סכום כסף הגון ודאגו לו לחברה עם אורחת סוחרים אשר שמו את פעמיים ליריד בפרישבורג, אולם, הניסיון לשתף את רבינו במשא ומתן לא עלה, באשר של מעייניו נתונים לתנאים היו רק לתורה ותפילה ועבודת השי"ת, ולמעשה לא השתכר מאומה. ומוסיף ומספר הגה"ק רבי יונה פארסט זצ"ל: בהגיעם לפנות בוקר למקום היריד, הודרוו הסוחרים להתפלל ולמורה למסחרם, ואילו רבינו התך מתחילה לטבול במקוה שחרה, אמר ברגש את ספר התהילים, למד משניות, התפלל באריכות ודבקות כדרכו בקודש, וכשסיים את עבודתו הק' היה זה כבר סמוך לשעות הצהריים, רק אז התפנה רבינו ללכת לעסוק במסחר, וכיון שהמסחר הסתיים כבר באותה שעה, נפנו הסוחרים לחזור לביתם בגאלאנטע. הצטרף אליהם רבינו באין ברידה, בחושבו שאולי ינחה בפעם אחרת...בהגיעו לביתו, סבבוהו אנשי ביתו לדעת ההצליח במסחרו, והילדים הריעו ורגשו לעומתו: יאבא מה הבאת לנו מהיריד בפרישבורג? כשמוע רבינו את שאלת ילדיו נפל והתעלף, נבהלו בני הבית בחשבם, שמוא איבד רצונו את כל הונו ביריד, או שמו קרהו איזה אסון אחר. אולם משהקיץ סיפר להם רבינו: "הנה נסעתי אך לשעות מספר ליריד בפרישבורג, ותכף עם חזרתי כבר שואלים אותי מה הבאת משם, כאשר שמעתי את השאלה עלה בדעתי: אם מנטיעה של שעות ספורות שואלים ותובעים מה הבאת, על אחת כמה וכמה כאשר נשוב מהאורחא היקרא מזה העולם לחיי עולם, וישאלונו מה הבאת, מה נשיב ונענה ליום פקודה. מתוך מחשבה זו נבהלתי והתעלפתי..."

ביון שראו שאין רבינו מסוגל לעסוק במו"מ, החליטו ידידיו ומעריציו להתרים נדיב עם אוהבי ומוקירי תורה, ולהעמיד לרבינו דמי מעמד באופן קבוע כדי שיוכל להתמסר לכלי לוי ותורתו. אמרו ועשו, והצליחו להעמיד לו מעמד מצומצם שהספיק בקושי למחייתו ולהחזקת ישיבתו. רבינו שמח על כך כמוצא שלל רב, הוא הסתפק במועט, ורב היה אושרו על שהתאפשר לו להמשיך בעבודתו הקדושה במקום. באותו פרק תקפה עליו מחלת עיניו הרפה וכמעט שהעולם חשך בעדו רח"ל. הוא נסע לדרוש ברופאים בעיר וינה, והרופאים הודירו אותו באיסור חמור לכל יעיין בספר פן יבולע לו חלילה, אולם הוא לא שת לבו להם ועם שובו לביתו שקע בתלמודו במקום, באומרו שלולי התורה הק' - למה לו חיים... ולפלא, שמוא נתחזק מאוד עיניו, ועד סוף ימיו לא כהתה עינו ולא הוצרך אפילו לבתי עיניים. כך עבדו עליו שלוש עשרה שנות שהותו בגאלאנטע בלימוד ובהרבעת תורה, בהם עלה ונתעלה במעלות רמות ויצא שמו לטם ולתהילה בכל הארץ.

הילולא דצדיקיא

- רבי יצחק ב"ר יעקב אלפסי הר"ף (ד' תתס"ד) עלי הכהן הגדול (כ"א תת"ץ)
- רבי משה מזוועהיל ב"ר חיאל מיכל מולאטשוב (תקצ"א)
- רבי מרדכי ב"ר אונגאר אב"ד זימנראד ב"ר חיאל צבי מטראנא (תתס"ז)
- רבי מרדכי ב"ר אב וואלף מסטריקוב (תרע"ז)
- רבי יוסף ב"ר מאיר תאומים ב"ר פרי מגדים (תקנ"ב)
- רבי ישעיה עפשטיץ ב"ר אברהם ריש מתיבתא במינסק, באיילסטאק אבי ראב"ד ויחלום הגאון רבי פנחס עפשטיין ז"ל (תרע"ה)
- רבי יצחק יהודה חיאל אייזיק ב"ר אלכסנדר סנדר מקומאראנא ב' השולחן הטהור (תרל"ד)
- רבי דוד מטאלנא ב"ר מרדכי מטשערטוביל (תרמ"ב)
- רבי הלל מקאלמיי ב"ר ברוך גנדט ליכטנשטיין - ב' שירי משכיל ועוד הרבה ספרים (תרנ"א)
- רבי יצחק מראדוויל ב"ר הגה"ק חיאל מולאטשוב - אור יצחק (תקצ"ה)
- רבי נפתלי צבי מרופשיץ ב"ר מנחם גנדל מלינסק (תקפ"ב)
- רבי יהודה צבי מסטריקוב ב"ר שמואל יזיוויל (תר"ד)
- רבי יצחק אייזיק קרסילצ'קוב מפולטבה ב' בתנה על הירושלמי (תשכ"ה)

- רבי חיים יהודה מאיר ב"ר מנחם גנדל מיישווא ת"א (תשכ"ט)
- רבי מוסרד ב"ר יעקב אבאצירא (תת"ח)
- רבי יהודה צבי ב"ר ישכר דוב מדלינא (תת"ט)
- רבי בעריש מדאלינא (תר"ט)
- רבי ארי' לייב מייאליש [ה' ליבלי חסיד] אב"ד פרעמישלא ב"ר משה (תנ"ד)
- רבי יוסף ב"ר אליעזר מראדוויל חתן רבי פינחס מאוסטליה (תרל"ה)
- רבי חיים חיאל רובין אב"ד לימנא דהאמבראווא ב"ר מאיר מולאנאו דתן רבי סנדר מויד'טשוב (תרע"ה)
- התנא האלוקי רבי מאיר בעל הנס (ג"א תתפ"א)
- רבי יעקבא מפרנקפורט ב"ר יעקב (שנ"ז)
- רבי שמואל מקארוב ב"ר אברהם ישעיה (תק"ב)
- רבי לייב מקליקוב - ליקוטי מהרי"ל (תקפ"ו)
- רבי יהודה צבי אב"ד סטריקוב ב"ר אורי מראהטין (תת"ט)
- רבי אלי' חיים ב"ר משה מייזל אב"ד לודז' (תרע"ב)
- רבי אריה לייב ב"ר יצחק שפירא מוילנא ב' משון אריות (תקכ"ט)
- רבי נתנאל ב"ר נפתלי ווייל ב' קרבן נתנאל (תקפ"ט)
- רבי חיים מויראובן פליקסער אב"ד רישא ב"ר חוד ראב"ד צנא ובלאזוב תלמיד הוד"ח מצנא (תרל"ב)
- רבי מאיר חיאל ב"ר אבי עזרא זלג שפירא ממונגלינא (תר"ט)
- רבי מאיר ב"ר גדליהו מרד"ם מלינסק (שע"ז)
- רבי יחיאל מיכל ב"ר אברהם יצחק פיינשטיין ר"י בית יהודה וחתן הגרי"ז מבריסק (תשס"ג)
- רבי צבי הירש ראב"ד מוקרעטשניץ סיגעט ב"ר יוסף חיים (תש"ז)

פרקי חינוך

הרב שמואל שטרן מחנך ויועץ חינוכי

בנושא משמעת - ב-

משמעת טובה, אין כוונתה חליה, הקפדת המחנך על כל צעד ושעל שכבר הורונו הז"ל: "ולא הקפדן מלמד", משמעת טובה, משמעותה הוא נכונות במאמרו הקודם: עקביות, הורה ושינון של הכללים שוב ושוב בדרך חיובית ואוהדת, על מחנך להביע את אהבתו לכיתה ולתלמידים בפה מלא.

אחד מהכלים העומדים לרשות המלמד הוא היומן, לאחר הבהרת הכללים וההזרה לתלמידים לאחר הצגת כללי ההרגל המשמעת בכיתה שעל פיהם יתנהגו התלמידים, על המלמד להוסיף כי ברשותו יומן בו ירשמו, א"ה, התלמידים המצטיינים אשר מתנהגים כהוגן בזמן השיעור או התפילה, בהקשבה, בדרך ארץ, וכיוצא בזה, וכמו"כ באין ברירה ירשמו ביומן גם התנהגויות שליליות, חוסר הקשבה או חוסר דרך ארץ. כמובן שעל פי הרישום ביומן יקבלו התלמידים פרסים סמליים לעידוד, או למצער, גערה או ענישה.

כ"ק אדמו"ר ה"אמרי חיים" מוויניץ וצלה"ה היה נוהג לומר לתלמידיו: "בליבי קיים ספר עם דפים לכל ילד וילד" (כך כינה את תלמידיו) יש דף בלבי, הנני מוחה את נפשי בראותי כי הרעים אינם מוכתמים", התבטאות נוספת שלו הייתה: "כל בחור יש לו דף אצלי, אמנם הוא אינו מתלכך מזה, אבל גם אם הוא התלכך - צריך לעבוד קשה כדי לנקותו". הייתה תקופה בה האמרי חיים בעצמו נהג לרשימות עם ציונים של הבהורים בהתנהגות ובבחינות. על המלמד להסביר לתלמידים כי הרישום ביומן הוא זה שיבקע את גובה הציונים בתעודה ביום הזימן וכשדברים אלו חוזרים ונשנים ברגיעות ובקביעות כסבר פנים יפות הם מחוללים פלאות.

השימוש ביומן ותהליך הסימון בו צריכים להעשות

בבחינת "בחכמה פותח שערים", עצם פתיחת היומן צריכה לשמש איום מספיק לתלמיד כדי להרגע ולשוב מסורו, נטילת העט כדי לסמן ביומן גם כן צריכה להוות הליך ממש, כמעין: "גדולה הסרת הטבעת". באיטיות, כמבט חושב ומהיר על המלמד להראות לתלמידיו שאין הוא שש להכתים את היומן והדבר קשה עבורו.

ההזמנות זו אלת ללמד את התלמידים שיש אפשרות לבקשת סליחה שהמלמד הוא ארך אפים ולא ממחר לנעוץ אלא אדרבה הוא רך לרצות, כשהתלמיד מתחרט הוא יכול לבקש סליחה, והסימון לא יתבעע וכדומה. כלומר עם תושיה והכמה אפשר לנצל את היומן ככלי להצלחה באופנים רבים ומגוונים, וכל אחד ואחד ינהל אותו על פי חושיו שחננו ה בהם.

טון הדיבור "תתנהג תמיד לדבר כל דברך בנחת, לכל אדם ובכל עת, ובוה נעצל מן הכעס" (אגרת הרמב"ן). חובת המלמד, היא כמובן חינוך התלמידים. על כן חליה שיתרחש מצב בו נסחה המלמד ע"י התלמידים המנסים אותו. לכן, אסור על המלמד הילדים מה לנמץ בהתקדם אישית ע"י תלמיד, ועליו להשיב מנה אחת אפים "שידעו מי הוא הבעל הבית כאן", הרגשה כזו היא תחילת הבוסתו של המלמד: למרות שהוא הצליח עתה לכופף את הילד ולהשיב לו כגמולו, התלמיד בחושיו ירגיש זאת, והוא מעתה, רק, יחכה למעידתו של המלמד.

עליו המלמד וכמתוכנן מוטלת חובת החינוך, וזה הדבר שצריך לעמוד מול עיניו תדיר. זכורני שפעם אמר לי כ"ק האדמו"ר מפינסק קארלין זצ"ל שבהיותו מחנך אף פעם לא ביקש מילד טובה עבורו, או בקשה אישית, ותמיד השתדל לא להרים את קולו על תלמיד. כיון שהמלמד נמצא עבור טובת הילד ולא הילד עבור טובת המלמד ודפח"ח.

מטבע הדברים בהרמת קול - מתרגשים, נסחפים, התגובה ספונטנית, ולא נשלטת. נביט סביבנו ונראה שמלמדים השולטים על עצמם דיבורם הוא תמיד בשווה ובנחת.

כשהכיתה גועשת ורועשת במקום להעביר את הזמן בצעקות ובנסיונות השתקה, עצה בדוקה ומצויינת על המלמד להתחיל את השיעור בקול נעים ורועה, התלמידים ישתתקו מעצמם ועוד יותר מכך הם אלו שישתיקו את האחרים, תוך דקות תשקוט הסערה ותהפך לדממה הם

עצמם יפנו בפעם הבאה למלמד ויאמרו לו שיעשה את ה"קסם" וישתק את התלמידים הרועשים. בעז"ה, אפשר להצליח.

מחשבת החילה
כשם שבניית בנין בחומר ובלבנים דורשת חשיבות רבה ותכנון אדריכלים, מהנדסים, רישויות לבניה יסודות איתנים ומוצקים, במידה זהה ואולי אף יותר, יש להשקיע מחשבת בניית התלמיד, כל צעד אמור להבחין במחשבת החילה, כפולה ומכופלת ורק אז"כ לבצע בפועל, אסור שיתרחש מצב בו מלמד צועק, גוער, מעניש ולאחר מעשה חושב: "יפה דנתי, יפה עשיתי" בוודאי שיש מקרים בהם הענישה היא נצרכת ונדרשת, אך היא חייבת להעשות בחשיבה תחילה ולשם חינוך בלבד.

את תלמידיו, איך הוא רוצה להנכס, מהו אקלים האוירה אותו הוא רוצה בביתו, האם רוצה הוא אוירה של לימוד, של גן עדן, אוירה של אהבה, ושיהא שם שמים מתאהב על ידו יש להשקיע בכך, והרהבה.

החינוך בבית
נוכל ללמוד מכך עד כמה עלינו כהורים, להשקיע מחשבת בחינוך הילדים מה אנו רוצים מילדינו כיצד אנו מעוניינים שידגלו, ועל פי כך להציב את יסודות הבנין כמובן שבית אי אפשר לנהל על פי יומן, אך להשקיע במחשבת ובמעשה אפשר גם אפשר.

סיפר לי ש"ב הגה"ח הרב חיים אליהו שטרנברג מקסטמן זצ"ל, גיסו של הרה"צ רבי אשר פריינד זצ"ל, שלמד בבחרותו אצל זקני הרה"צ רבי שמשון היימן זצוקלה"ה הי"ד, ולהפתעתו שם לב לכך שמפעם לפעם קורא הוא לבניו ואומר להם: שמתו לב, שאתמול דיברת בחזרת הש"ש בבית הכנסת, לפני מספר ימים לא דיברת בדרך ארץ אל אמא. ואז היה מטיף להם מוסר, מסביר את חומרת הדברים ובמידת הצורך אף מעניש. שאלו הגאון ר' חיים אליהו, ילמדנו רבינו, מדוע מחכה הוא מספר ימים ולא גוער מיד, מה טעם יש בהמתנה זו, השיבו רבי שמשון הי"ד כי חינוך הילדים הוא מצוה ויש לעשותה לשם שמים, הענישה ספונטנית יכולה לבוא ממניעים אישיים, "וכי כך מתנהג בני" וכדו', היות וברצוננו להנך לשם שמים, ראוי להשקיע מחשבת מרובה והנהגה נאותה.

בימים אלו מי הספירה נתפלת להשי"ת שנוכה להעמיד לה' ולתורתו בנים ותלמידים כרצונו יתברך. א גוט שבת .

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

הופיע ויצא לאור הספר אור החיים הקדוש עם ביאור "אור יקר"

- * מנוקד ומפוסק באותיות ברורות
- * פסוקי המקרא מצוטטים במלואם
- * כל מאמרי הז"ל וזוה"ק המוזכרים באו"ח הובאו בו * זוה"ק מנוקד ומבואר ע"פ מתוק מדבש * ביאור העניינים העמוקים * הסופות נחוצות ולקט מפרשי האו"ח

הפצה: 03-6765382 - מו"ל: 03-5743185

זכור עולם יהיה צדיק

נודב לעילוי ולכבוד נשמת המנוחה הטהורה, צדיק יסוד עולם, בוצינא קדישא, פועל ישועות בקרב הארץ ומזכה הרבים בספרי קדושים והנשגבים, ה"ה

הגאון הקדוש רבי **הלל ליבסטיין מקאלאמיא** ז"ע בעל ה"שידו משכיל" ועוד

יומא להילולא שבת קודש פ' בהר י' אייר תשע"א זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

ברכת מזל טוב מעומקא דליבא

למעלת ידידינו היקר והמפואר, על כל מכיריו אוהב וחביב, עומד תמיד הנן לימינו, מיקירי וחשובי אנ"ש, לבו ער והם לכל דבר שבקדושה, כלי מחזיק ברכה, מופלג בכל מידה ומעלה, שבחו מי ימלא במילה,

הרה"ח ר' **ברוך יוחנן שווארץ** הי"ד ולייאמסבורג - ארה"ב

לרגל שמחת אירוסיו הבת תחי' עב"ג בשעטומ"צ

יה"ד שיוכה לנחת מהם ומכל יוצ"ח והזיווג יעלה יפה לשם ולתפארת, ויזכו לבנות בית נאמן בישראל לתפארת המשפחה החשובה, ואך טוב וחסד יהיו מנת חלקו כל הימים אכי"ר.

ברכת מזל טוב

לידידינו וחברינו, האברך החשוב והיקר, מעוטר במידות מוזהבות, תורה ויר' ש' אצלו משולבות, על כל מכיריו אוהב ומהולל, מקבל כל אדם כסבר פנים יפות

הרה"ח ר' **מתתיהו יעקב ברודו** הי"ד - בארא פארק - ארה"ב

לרגל שמחת הולדת בנו היקר הרך הנימוח כמר **זכריה אריה** נ"ו יה"ד שיוכה לגדלו ולחנכו לתורה לחופה ולמעשים טובים, מתוך שמחה ואורה לשם ולתפארת.

ברכת מזל טוב

לידידינו והיקר, מחשובי אברכי המולל "אור מנחה" ומתפללי ביהמ"ד, עדין הנפש ונעים הליכות, ממשכימי קום לעבודת התורה, צנוע ונחבא אל הכלים, בורא ויר' ש כל מגמתו

הרה"ח ר' **דוד לוי** הי"ד

ולבנו החשוב, כלי מחזיק ברכה, נחמד ונעים הר' **ישי לוי** הי"ד

לרגל שמחת הולדת הנכדה - הבת בשעטומ"צ. יה"ד שיוכה לרוות נחת מכל יוצ"ח ולגדלה ולהנחה לתורה ולבעל תורה לחופה ומעשים טובים.

ברכת מזל טוב

להבה"ח מחשובי בחורי אנ"ש היקרים, מלא וגדוש בתו"ש ומידות טובות, כלי מחזיק ברכה, ומצוייני תלמידי ישיבת סלבודקא

החתן **אברהם מנחם ברודו** הי"ד - בארא פארק - ארה"ב

לרגל שמחת בואו בבית האירוסין עב"ג בשעטומ"צ

יה"ד שזיווגו יעלה יפה לשם ולתפארת, ויזכה לבנות בית נאמן בישראל בדרך הסלולה לנו מכ"ק רבינו שליט"א, ואך טוב וחסד יהיו מנת חלקו כל הימים אכי"ר.

נא להתפלל

על הרב נתן יוסף בן יהודית רבקה הי"ד לרפוי"ש ואריכות ימים

=====
לרפואת יצחק בן לאה

ברכת מזל טוב

חני לברך ולאחל לידי נפשי יקר ותעלה, לבו לב זהב עוזר ומסייע לכל דורש ומבקש, מקבל כל אדם בסבב"א אוצר מלא אהבת תורה ויר"ש, נעים הליכות ורב תבונות, הרה"ח **מרדכי לב שליט"א**

לרגל שמחת הולדת הבן בשעטומ"צ

יהי רצון שתזכה לגדלו ולחנכו לתורה לחופה ולמעשים טובים.

מאת: **אקפ"א יוצק פנחס מאהתק ואוקפ"א יוצק** 11/16 11/16

ברכת מזל טוב נאמנה

מלב מלא רגשי שמחה וחדוה, נשגר בזה מיטב ברכתיו ואיחוליו, קדם ידידי הנדיב הנכבד היקר והעלה, אוהב וחביב על כל יודעיו ומכיריו, ועומד הכן לעזור לכל אשר אליו פונה, רב חינא ורב חסידא, מלא וגדוש באהבת תורה וירא"ש כשמן הטוב תרוק שמו, ושמו הטוב הולך לפניו, דבוק ומקושר בלו"ג לכ"ק מרן רבינו שליט"א ה"ה

הרה"ח מוה"ר **מרדכי לב שליט"א ומשפ' ברנבלד**

בן חוד מעלת ידידינו האי נברא רבא הנדע לשם ותהילה, משמח אלוקים ואנשים בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה ויזום ויליה, דבוק ומקושר בלו"ג לכ"ק מרן רבינו שליט"א ה"ה

הרה"ח מוירינו הרב **משה זאב לב שליט"א**

לרגל תת ה' השמחה במעונם בחולדת הנכד - הבן למנ"ט לאויש"ט יהי רצון שתזכו לרוות רוב נחת קדושתו ומכל יוצ"ח, ויזכו הוריו להכניסו בכשאאע"ה בעתו ובזמנו, ותתברכו ממעון הברכות בכל מילי דמיטב מתוך אושר ועושר והרחבת הדעת עד ביאת גוא"ז ומלכנו בראשיתו בבי"א.

מאת: **חיים זאב לב שליט"א** 21/16 11/16

גילוי השבוע נתרם ע"י ידידי רבי מרדכי לב שליט"א לרגל השמחה. וכות יזכי הרבים תעמלו לו ולמשפ' כל הימים אכי"ר.

הודעה לאנ"ש ולקוראינו היקרים

כל הרוצים להשתתף בהוצאות הגיליון הק' וליטול זכות בהפצת תורה לכבוד יומא דהילולא התנא האלוקי רשב"י, וגם לאבות הרוצים לתרום לרגל שמחת התגלחת לילידיהם נא ליצור קשר בהקדם עד יום ג' בערב פ' בחוקת לט"ל 052-7667563, וכן שמום ויזכר א"ה

לתפילה בציוני"ח ביום הילולא, וכדאי רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק, זכות התנא האלוקי תגן עליהם ומשפחתם. המערכת